

Tilbage på sporet efter COVID-19: Life science-industriens syv bud på hvordan vi lykkes

DI Life Science lancerer syv konkrete initiativer, der kan bidrage til at få sundhedsvæsenet, life science-industrien og dansk økonomi tilbage på sporet efter COVID-19.

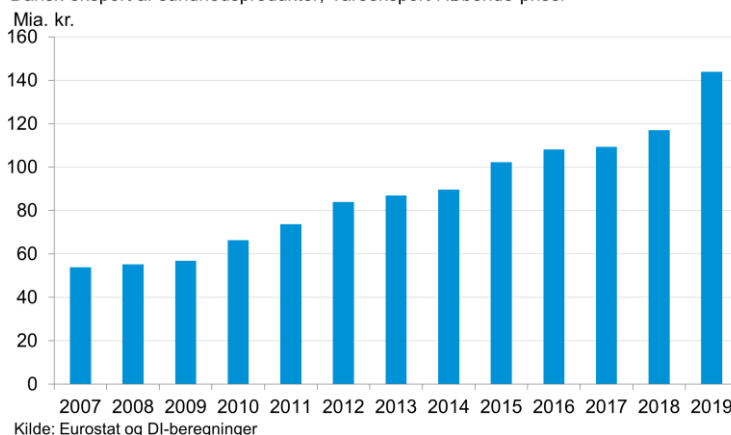
Life science-industrien er en bred betegnelse for virksomheder, der producerer alt fra lægemidler, biotek og diagnostisk udstyr til sundhedsteknologi, høreapparater, sundheds-IT og medicoteknisk udstyr.

Danmark er i dag internationalt førende indenfor udviklingen af netop disse produkter. Det skal vi også være i fremtiden. Fremadrettet skal sundhedsvæsenet og forbrugere verden over anvende endnu flere kvalitetsprodukter udviklet af life science-industrien i Danmark.

Life science-industrien er samtidig en af de vigtigste hjørnesteen i dansk økonomi. Med en eksport på mere end 140 mia. kr. i 2019 er industrien et af landets største eksporterhverv.

Stigende dansk eksport af sundhedsprodukter

Dansk eksport af sundhedsprodukter, vareeksport i løbende priser

I første halvdel af 2020 er verden, som vi kender den, imidlertid blevet vendt på hovedet af COVID-19. Ud over de menneskelige konsekvenser medfører epidemien også et voldsomt tab for dansk økonomi.

Men COVID-19 har også vist life science-industriens evne til at imødekomme store udfordringer og redde tusindvis af liv. Det gælder eksempelvis med ny teknologi til at reducere smittespredning og med en omstillingsparat produktion af værnemidler og testkits.

DI mener, at life science-industrien kan bidrage væsentligt til at få Danmark tilbage på sporet efter COVID-19. Det gælder både sundhedsfagligt og økonomisk. Dette oplæg er derfor en opfordring til at iværksætte en række konkrete initiativer, der kan styrke life science-området markant og dermed bidrage maksimalt til at få genoprejst Danmark efter COVID-19.

For at lykkes fordrer det, at vi samarbejder, satser og i fællesskab skaber de mest optimale rammer for life science-industrien i Danmark.

Der er behov for politisk opbakning og en endnu tættere dialog med myndigheder, sundhedsvæsen og beslutningstagere. En mere struktureret dialog kunne passende finde sted i et nyoprettet forum, hvor relevante sundhedsmyndigheder og brancheorganisationer mødes.

DI og vores mange medlemsvirksomheder i life science-industrien ser frem til en dialog om implementeringen af forslagene.

Lad os hjælpe life science-industrien med at hjælpe Danmark!

Bud 1: En national strategi for bedre brug af sundhedsdata

DI mener, at der bør udarbejdes en national strategi for bedre brug af sundhedsdata til forskning og innovation. Strategien skal være med til at skabe rammerne for en global førerposition inden for sundhedsforskning i Danmark.

Data skal bidrage til bedre patientløsninger

Danmark har unikke sundhedsdata og en lang tradition for at anvende data i offentlig-privat samarbejde. En national strategi for brug af sundhedsdata skal sikre bedre overblik, bedre vejledning om muligheder for anvendelse af data og ensartet fortolkning af reglerne nationalt. Derudover så skal en strategi i endnu højere grad understøtte ansvarlig og sikker brug af danskernes data.

Øget og sikker brug af sundhedsdata skal være med til at skabe flere samarbejdsprojekter og øge hastigheden fra gode forskningsideer til robuste og skalerbare løsninger til patienterne.

Bud 2: National indsats for healthtech og nye innovative teknologier

DI mener, at Danmark skal prioritere en massiv udvikling af nye innovative sundhedsteknologiske løsninger og derfor formulere en national indsats for området.

DI foreslår desuden, at Danmark styrker nye og eksisterende samarbejder om udvikling og afprøvning af sundhedsteknologiske løsninger herunder, at sundhedsvæsenet gears til hurtigere at tage sundhedsteknologiske løsninger i brug.

Danmark som førende healthtechnation

Nye teknologier kommer til at spille en stadig større rolle i sundhedsvæsenet. Som følge af COVID-19 har vi set, at digitale løsninger kan implementeres hurtigt og med stor effekt for patienter og personale i sundhedsvæsenet. Det har bidraget til at nedsætte smitterisikoen i samfundet og samtidig holde gang i sundhedsvæsenet ved hjælp af eksempelvis videokonsultationer med egen læge, online-apoteker, digitale genoptræningstræningsværktøjer og kunstig intelligens til at afhjælpe presset på vagttelefonerne.

En aldrende befolkning og flere borgere med kroniske sygdomme stiller krav til sundhedsvæsenets udvikling og organisering i fremtiden. Krav, der kun er blevet større som følge af COVID-19. Udviklingen betyder, at en række opgaver i stigende grad flyttes ud af hospitalerne og tættere på borgerne. Her spiller ny teknologi ligeledes en afgørende rolle i forhold til for eksempel at kunne tilbyde behandling og levering af medicin og medicinrelaterede ydelser i eget

hjem samt sikre sammenhæng i patientforløb på tværs af regioner og kommuner.

Gennem et endnu tættere samspil mellem sundhedsvæsenets behov og viden på den ene side og industriens innovationskraft på den anden, kan der skabes en endnu bedre platform for udvikling af nye og bedre sundhedsløsninger og behandlinger. Fundamentet er stærkt, og Danmark har potentiale til at blive internationalt førende.

Bud 3: Forøget kapacitet til effektiv godkendelse af medicinsk udstyr

Nye EU-regler for medicinsk udstyr risikerer at skabe en kritisk mangel på godkendelseskapacitet i Danmark. DI mener, at denne kapacitetsudfordring skal løses nu, og der skal i første omgang fokuseres på at forøge kapaciteten inden for godkendelse af digitale sundhedsløsninger.

Tilstrækkelig godkendelseskapacitet er afgørende for Danmark som stærk life science-nation

De nye EU-regler for godkendelse af medicinsk udstyr træder i kraft i perioden den 26. maj 2021 til den 26. maj 2022. Reglerne har store konsekvenser for producenter af medicinsk udstyr og digitale sundhedsløsninger, da kravene til godkendelse og dokumentation strammes.

En særlig problemstilling i forbindelse med de nye regler er de bemyndigede organer, der vurderer produkterne før de kan markedsføres i EU. Reglerne strammes også for de bemyndigede organer samt for og myndighedernes tilsyn med disse.

Der er allerede i dag kapacitetsudfordringer, som kun forventes at blive forstærket, når reglerne træder i kraft. Mange af de store virksomheder i branchen har allerede aftaler med etablerede bemyndigede organer og vil derfor blive påvirket i mindre grad. Specielt små og mellemstore virksomheder risikerer dog at opleve både urimelige omkostninger og lange ventetider for at få deres nye løsninger godkendt. Det kan have store konsekvenser for hele den danske life science-industri, da nye og innovative produkter og behandlingsformer risikerer ikke at nå frem til patienterne.

Kapacitetsudfordringen er ikke kun dansk, men den gælder for hele EU. Som et led i Danmarks ambition om at forblive en stærk life science-nation, samt førende inden for udvikling af nye sundhedsteknologiske løsninger, foreslåes det, at industrien og de relevante myndigheder igangsætter initiativer for at tilvejebringe den nødvendige kapacitet.

Bud 4: Værdibaserede indkøb som bærende princip i sundhedsvæsenet

DI mener, at sundhedsvæsenet skal prioritere brugen af bæredygtige og værdibaserede indkøb yderligere og formulere en sammenhængende strategi på området.

DI foreslår, at mål for bæredygtige og værdibaserede indkøb i sundhedsvæsenet skal indgå i økonomiaftalerne mellem regionerne og regeringen.

Øget incitament for værdibaserede indkøb

Regionerne indkøber hvert år for 38 mia. kr. og udgør et vigtigt hjemmemarked for virksomhederne i life science-industrien. Salg til hjemmemarkedet kan give virksomhederne et udstillingsvindue for deres produkter, og dermed være et springbræt for øget eksport. Dette er endnu mere værdifuldt i en tid, hvor eksporten er under pres.

Men virksomhederne oplever forsat, at regionernes indkøb ofte har et stort fokus alene på pris og ikke på produktets samlede værdi for patienterne og sundhedsvæsenets langsigtede økonomi. Det hæmmer innovationen af nye produkter og eksporten på området.

Sundhedsvæsenet og regionerne arbejder allerede konstruktivt med innovative indkøb. Der skal dog flere initiativer til og i meget større skala. De kortsigtede besparelsesmål på indkøbsområdet samt det ofte ensidige fokus på centralisering fra staten giver ikke sundhedsvæsenet tilstrækkelig incitament til at udvikle de bæredygtige og værdiskabende indkøb. Opbakningen fra det nationale politiske niveau bør derfor sikres ved, at mål for udviklingen af bæredygtige og værdibaserede indkøb i sundhedsvæsenet skrives ind i de årlige økonomiaftaler.

Bud 5: Styrkede rammer for udvikling af klimaløsninger

DI mener, at rammerne for forskning og udvikling af bæredygtige løsninger skal styrkes for life science og bioteksektoren. Forskning inden for bioteknologi, kan blandt andet bidrage med nye klimavenlige produkter og løsninger inden for patientbehandling, fødevareteknologi, forædling, landbrug og transport.

Life science skal bidrage med bæredygtige løsninger

Life science-industrien skal være med til at udvikle fremtidens klimaløsninger, og det kræver forskning inden for særligt bioteknologi.

Life science- og bioteksektoren når en 70 pct. reduktion i udledning af CO₂ i 2020 uden yderligere tiltag. Klimapartnerskabet for life science og biotek har imidlertid afdækket et stort potentiale for forskning inden for biotek og nye bæredygtige løsninger, som kan bidrage til en reduktion af udledning af CO₂ i andre sektorer.

Rammerne for forskning og udvikling af nye bæredygtige løsninger bør derfor styrkes yderligere, så denne sektor i endnu højere grad kan være med til at udvikle fremtidens løsninger på klimaudfordringerne.

Bud 6: Stærk klynge for life science og velfærdsteknologi

DI bakker op om, at der skal dannes en stærk national klyngeorganisation inden for life science og velfærdsteknologi. Klyngen skal supplere arbejdet for, at Danmark bliver førende internationalt inden for udvikling og kommercialisering af innovative sundhedsløsninger.

National klynge skal skabe vækst og eksport

I forbindelse med strategien *Erhvervsfremme i Danmark 2020-2023* er life science og velfærdsteknologi blevet udpeget til en af ti danske styrkepositioner, hvor der skal dannes en national klynge. Dannelsen af nationale klynger er en del af reformen af erhvervsfremmesystemet og skal sikre, at det bliver mere enkelt, effektivt og overskueligt for virksomhederne.

En stærk dansk klynge indenfor life science og velfærdsteknologi er blevet endnu mere aktuel i skyggen af COVID-19.

Den nationale klynge skal bidrage til at skabe vækst, eksport og fremme iværksætterkulturen inden for life science og velfærdsteknologi, og det skal blandt andet ske ved, at etablere en endnu stærkere bro mellem virksomhederne og de danske viden- og forskningsmiljøer.

Den nationale klynge skal supplere de mange initiativer, der allerede foregår med henblik på at udvikle life science- og velfærdsteknologiområdet i Danmark.

Bud 7: Stærke resultater gennem partnerskaber på tværs

DI mener, at der bør nedsættes et dialogforum med relevante repræsentanter fra sundhedsmyndighederne og brancheorganisationerne for life science-industrien.

Nye løsninger udvikles i fællesskab

DI mener, at de bedste løsninger på life science-området skabes gennem partnerskaber på tværs af aktørerne inden for blandt andet sundhedsvæsenet, forskningsverdenen, industrien og de politiske beslutningstagere.

COVID-19 har været med til at understrege, at fremtiden er kompleks og uforudsigelig. Derfor skal kommende udfordringer og nye løsninger udvikles mellem forskellige aktører, kompetencer og fagligheder.

DI foreslår derfor, at Erhvervsministeriet tager initiativ til at nedsætte et dialogforum med relevante repræsentanter fra sundhedsmyndighederne og brancheorganisationerne for life science-industrien.

Et forum for life science skal skabe yderligere samarbejde og en bred koordinering mellem sundhedsmyndigheder og life science-industrien til gavn for alle parter. Det skal samtidig blotlægge de områder, hvor industrien mest effektivt kan assistere sundhedsvæsenet i de kommende år.